

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἄρξονται ἀπὸ
1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους· καὶ εἶνε ἑτήσια.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

9 Ἰουλίου 1878

Τόμος Ἑκτος

ΠΑΝΟΜΟΙΟΥΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΘΘΩΝΟΣ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΘΘΩΝΟΣ¹

Οἱ ἰατροὶ δύνανται νὰ καυχῶνται ὅτι ἐμάν-
τευσαν τὴν νόσον τοῦ ἀτυχοῦς Ὀθωνος ἴσως
καὶ νὰ ἤλπισαν πρὸς στιγμήν ὅτι ἠδύναντο νὰ
σώσωσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ θανάτου δι' ἀνθρωπίνων
βοηθημάτων· ἀλλ' ὁ σκόληξ, φεῦ! ὅστις κατέ-
τρογε τὴν καρδίαν τοῦ ψυχροράγουντος ἦτο
σκόληξ ἠθικὸς, καθ' οὐ οὐδὲν ἴσχυον τὰ ἱατρικὰ
φάρμακα. Ὁ Ὀθων θὰ ἐμειδίξαι ἴσως πικρῶς
βλέπων τὰς ματαιὰς προσπάθειάς τῆς ἐπιστή-
μης. Ὁ Ὀθων ἔπασχε νοσταλγίαν ἀνεπὸλοι
ἀπαύστως τὸν γλαυκὸν τῆς Ἑλλάδος οὐρανὸν,
τὸν ἐν Ἀθήναις βίον, τόσας ματαιωθείσας ἐλ-
πίδας, τόσας ἀπολαύσεις, τόσα βάσανα! Τίς οἶ-
δεν! ἴσως ἀντήχει σπαρακτικῆ εἰς τὰ ἑλληνικὰ
αὐτοῦ ὄτα καὶ ἡ φωνὴ τῆς σφάζομένης Κρήτης!
Ἴσως ἠγωνία μετὰ τῆς ἀγωνιώσης μεγαλονήσου
καὶ τὸ ἄδῃλον τοῦ μέλλοντος ἐπεσφράγισε τὴν
καταστροφὴν τῆς ἐξορίας! Κατὰ τοιούτων μυ-
χιῶν παθημάτων οὐδεμίαν ἔχουσιν ἰσχὺν, οὔτε
συνήθειαι παρηγορίαί, οὔτε χυδαῖαι ἱατρικαὶ πα-
ρασκευαί. Τὸν Ὀθωνα θὰ ἔσωζε μόνον ὁ ἰα-
τρὸς ἐκεῖνος, ὅστις θὰ ἐλάμβανεν αὐτὸν ἐκ τῆς
χειρὸς καὶ θὰ τὸν μετέφερον εἰς Ἀθήνας, ἐν μέσῳ
λαοῦ πιστοῦ καὶ ἐνθουσιῶντος, περικυκλοῦντος,
ὡς ἄλωπε, τὴν βασιλικὴν ἄμαξιν μετὰ ζητω-
κραυγῶν καὶ ἀνθέων. Φεῦ! οὔτε δέκα Ἑλληνας
δὲν παρηκολούθησαν τὸ βασιλικὸν αὐτοῦ φέρετρον!

Ὅταν ἀναπολώμεν ποίαν ὑπαρξίν διήγαγεν ὁ
φιλέλλην οὔτος καὶ ἐξόριστος βασιλεὺς ἐπὶ τέσ-
σαρα ὅλα ἔτη ἐν μικρῇ πολιχνίῳ τῆς Βαυαρίας,
ὅταν ἀναπολώμεν πόσα δάκρυα ἔχυσε καὶ πόσα
κατέπιεν ἐν τῷ μειδιῶντι ἐκείνῳ τάφῳ, καταρώ-
μεθα τὴν τύχην, ἣτις ἤρπασεν αὐτὸν παῖδα ἀ-
θῶον καὶ εὐδαίμονα ἐκ τῶν κόλπων προσφιλοῦς
οἰκογενείας καὶ ἀνεφέλου βίου καὶ τὸν ἔρριψεν ἐν
μέσῳ συνεχοῦς τρικυμίας καὶ τριβύλων καὶ ἀ-
κανθῶν πρὸς δυστυχίαν καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς Ἑλ-
λάδος. Ἀλλὰ τοιαύτη ἦτον ἡ θέλησις τῆς μοί-
ρας! Εἶχε μεστήν τὴν κεφαλὴν ἐκ τῶν ἀρχαίων
ἑλληνικῶν ἀναμνήσεων καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο
προωρισμένος νὰ συνεχίσῃ τὰς δημοτικὰς παρα-
δόσεις τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἢ καὶ ἴσως νὰ ἄρῃ ἐκ
τοῦ κοινοροῦ τοῦ στέμμα τοῦ τελευταίου Πα-
λαιολόγου. Παιδίον ἔτι ἦκου τόσον συνεχῶς ἐν
τοῖς πατρικοῖς δώμασι τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος!
Τίς οἶδε ποσάνικς ἠκράσθη στένουσαν τὴν μου-
σοστεφῆ λύραν τοῦ βασιλέως πατρός του ὀνό-
ματα παλαιῶν καὶ νέων ἡρώων καὶ ποσάνικς ἀ-
νέγνωσεν ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ γραφείου ἐξυμνού-
μενον διὰ φλογερῶν στροφῶν τὸ ἱερὸν ὄνομα
τοῦ Μεσολογγίου!

Τίς ὅμως ἠδύναντο τότε νὰ προῖδη ποία τύχη
περιέμενε τὸν νεαρὸν βλαστὸν τῶν Βιτελσβά-
χων; Ὅτε ὁ δεκαοκταετής ἡγεμὼν ἀπέβη πλή-
ρης ζωῆς, χάριτος καὶ κάλλους εἰς τὰς ἀργολι-
κὰς ἀκτὰς, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ συμμαχικοῦ
στόλου τοῦ Ναυαρίνου, οἱ κάτοικοι ὑπεδέχθησαν
αὐτὸν ὡς Θεὸν μᾶλλον ἢ ὡς ἄνθρωπον. Ὁ Προ-
μηθεὺς ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸ πῦρ καὶ
ἐκεῖνος ἔφερε πρὸς τοὺς Ἑλληνας, ὡς ἐν κανί-
στρω, τάξιν, νόμους, πολιτισμὸν καὶ ἐλευθερίαν!
Ὅτε, μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα ὄλων ἐτῶν, ἐ-
τολμῶμεν ἡμεῖς οἱ νεώτεροι, ἐν τῇ ἐξάψει τῶν
ἐπαναστατικῶν παθῶν, νὰ δμιλώμεν ἀνευλαβῶς
περὶ τοῦ ἀνδρός, ὅστις μόλις ἴστατο ἔτι ἐπὶ τοῦ
κλονομένου ἑλληνικοῦ θρόνου, οἱ πατέρες ἡμῶν
ἔσειον μελαγχολικῶς τὴν κεφαλὴν καὶ ἔλεγον
μετὰ πικροῦ μειδιάματος: « Δὲν τὸν εἶδατε σεῖς,
ὅταν ἦλθε ξανθὸς νεανίας εἰς τὴν Ἑλλάδα. Δὲν
εἶδατε ὅλους τοὺς Ἑλληνας, ὧν πολλοὶ ἔθνηκν
τὰ θεμέλια τῆς ἀνεξαρτησίας, γονυπετεῖς ἐνώ-
πιόν σου! Δὲν εἶδατε τὰ δάκρυα, τὰ φιλήματα,
τοὺς ὄρκους τῆς ἡμέρας ἐκείνης! Ἔχετε δίκαιον.
Οὔτε τὴν ἀναρχίαν ἐγνωρίσατε, οὔτε ἐνόουετε

1. Τὸ προκείμενον ἄρθρον ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Ἡμέρῃ φ,
κατὰ τὸ 1867, ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ βασιλέως Ὀθωνος.
Σ. τ. Δ.